

«Погоджено»

Методичною радою

Міського методичного кабінету

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2014р.

Голова ради

Л.М. Маленька

Затверджено:

начальник управління освіти

_____ Ю. М. Сінчук

« ____ » _____ 2014 р.

УКЛАДАЦЬКА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ГУРТКА

“Клаптикова пластика”

Укладач:

керівник гуртка

Борзенкова Ірина Миколаївна

м. Южноукраїнськ, 2014 р.

СЮТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Клаптикова пластика - різновид декоративно-ужиткового мистецтва. Під час занять у гуртку діти набувають навичок і вмінь виготовлення виробів з клаптиків різноманітних тканин, шкіри, хутра, джинсу.

Основна мета – виховання особистості, найповніший розвиток її інтересів, нахилів, здібностей; підготовка учнівської молоді до професійного самовизначення і трудової діяльності. Під час опанування програмним матеріалом вихованці гуртка здобувають знання про різні техніки клаптикової пластики, їх виконання, ознайомлюються з необхідним інструментом, обладнанням, матеріалами, правилами безпечної праці та санітарно-гігієнічними вимогами, навчаються бережливості, у них пробуджується фантазія, виховується смак.

Перелік знань і вмінь гуртківців

Знання – призначення виробів з клаптикової пластики, видів технік, технології їх використання, організація робочого місця, вимоги до якості й оздоблення виробів, санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпечної праці під час виготовлення виробів з клаптикової пластики.

Уміння – виготовлення шаблонів; підготовка тканини до розкроювання; розкроювання та з'єднання клаптиків різноманітними засобами; виконання правил техніки безпеки під час ручних робіт; визначення якості готових виробів.

Програма гуртка розрахована на роботу з дітьми молодшого та середнього шкільного віку. Програма передбачає навчання дітей у групах основного рівня і розрахована на три роки навчання. Перший, другий і третій роки навчання – по 216 годин, відповідно 6 годин на тиждень (два заняття по 3 години, або три заняття по 2 години).

Контроль за засвоєнням гуртківцями даної програми здійснюється через поточні перевірки знань та вмінь впродовж усього навчання і з урахуванням результатів участі в конкурсах і виставках різних рівнів.

Основний рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Види тканин, та їх застосування в клаптиковій пластиці	6	3	3
3.	Технологія розкроювання	6	3	3
4.	Способи та прийоми обробки тканин. Виготовлення аплікацій.	12	3	9
5.	Декоративні вироби з клаптиків тканин	66	6	60
6.	Декоративні вироби з ниток	12	1	11
7.	Плоскі іграшки з тканин	9	1	8
8.	Декоративні вироби з елементами вишивки стрічками	72	9	63
9.	Виконання виставкових робіт	15	-	15
10.	Екскурсії, виставки	12	12	-
11.	Підсумкове заняття	3	1	2
	РАЗОМ	216	42	174

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год).

Значення праці в житті людини. Ознайомлення з порядком і планом роботи гуртка. Історія розвитку художніх промислів.

Загальні провила безпеки праці. Інструменти, матеріали та пристрої, необхідні для роботи. Правила поведінки учнів під час занять і під час перерви.

2. Види тканин, та їх застосування в клаптиковій пластиці (6 год).

Загальні відомості про тканину. Види, тканин, їх застосування й призначення. Попереднє прання, підкрохмалювання. Правила виконання ручних робіт.

Шаблони, правила їх виготовлення. Види матеріалів для шаблонів. Робота з креслярськими інструментами. Техніка безпеки при роботі з ножицями, голками, ножами, електропраскою.

Практична робота. Добір тканин залежно від волокнистого складу, товщини, цупкості для пошиття виробів з клаптиків та їх поєднання. Копіювання малюнка, виготовлення шаблонів.

3. Технологія розкроювання (6 год).

Вимоги до розкрою: настилання тканини, визначення напрямку нитки основи, прийоми раціональної розкладки шаблонів. Організація робочого місця. Технологія розкроювання деталей.

Практична робота. Обведення крейдою деталей. Розкроювання. Контроль якості розкромлених деталей.

4. Способи та прийоми обробки тканин. Виготовлення аплікацій (12 год).

Способи та прийоми обробки тканин. Способи та прийоми обробки краю виробів (косою бейкою, тасьмою, ручним обкидним швом). Види аплікацій.

Практична робота. Виготовлення аплікацій за власним задумом.

5. Декоративні вироби з клаптиків тканин (66 год).

Декоративні вироби з клаптиків тканин минулих століть. Давні витвори мистецтва на Україні. Серветки, картини, іграшки.

Практична робота. Технологія моделювання виробів. Робота з журналами мод. Виготовлення серветки. Виготовлення картин.

6. Декоративні вироби з ниток (12 год).

Загальні поняття про нитки, необхідні приладдя й основні навички для виготовлення поробок із ниток.

Практична робота. Виготовлення прикрас та іграшок з ниток.

7. Плоскі іграшки з тканин (9 год).

Конструктивні можливості тканини. Загальний принцип конструювання простих іграшок. Виготовлення лекала, розмітка на тканині. Зшивання деталей. Оформлення іграшок. Аналіз виконаних робіт.

Практична робота. Виготовлення плоских іграшок – істот.

8. Декоративні вироби з елементами вишивки стрічками (72 год).

Прийоми і методи роботи з стрічками. Вишивка стрічками.

Практична робота. виготовлення обкладинок для фотоальбомів. виготовлення гольниці. виготовлення чохла для окулярів. виготовлення чохла для мобільних телефонів. виготовлення картин.

9. Виконання виставкових робіт (15 год).

виготовлення робіт на виставку дитячої творчості.

10. Екскурсі, виставки дитячих робіт (12 год).

Відвідування виставок народних умільців, картинної галереї. Екскурсії. Участь у проведенні виставок дитячих робіт.

11. Підсумкове заняття (3 год).

Підведення підсумків роботи гуртка за рік. Досягнення вихованців.

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Композиція	6	3	3
3.	Оздоблення виробів в клаптиковій пластиці	18	3	15
4.	Візерунки. Правила побудови.	24	3	21
5.	Виготовлення виробів за власним задумом	45	6	39
6.	Виготовлення аксесуарів для жіночого одягу	60	6	54
7.	Реставрація одягу	30	3	27
8.	Виконання виставкових робіт	15	-	15
9.	Експерсії, виставки	12	12	-
10.	Підсумкове заняття	3	3	-
	РАЗОМ	216	42	174

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3год).

Ознайомлення з планом роботи гуртка. Правила техніки безпеки. Інструменти, матеріали, обладнання.

2. Композиція (6год).

Види композицій. Етапи роботи над композицією. Прийоми рішень композицій.

Практична робота. Виготовлення композицій.

3. Оздоблення виробів в клаптиковій пластиці (18год).

Оздоблення виробів тасьмою, шнуром, смугами, мереживом, гудзиками, бісером, бусинками. Технологія оздоблення виробів.

Практична робота. Оздоблення виробів.

4. Візерунки. Правила побудови (24год).

Основні правила побудови візерунків в клаптиковій пластиці. Побудова візерунків на різноманітних формах (смузі, колі, квадраті, трикутнику). Ознайомлення з візерунками, які використовуються у сучасному декоративно-ужитковому мистецтві.

Практична робота. Побудова візерунків у смузі, у колі, у квадраті, у трикутнику.

5. Виготовлення виробів за власним задумом (45год).

Виготовлення рамок для фотокарток та картин. Виготовлення шкатулок. Іграшки.

Практична робота. Виготовлення виробів за власним задумом.

6. Виготовлення аксесуарів для жіночого одягу (60год).

Види аксесуарів. Технологія виготовлення аксесуарів для жіночого одягу.

Практична робота. Виготовлення намиста, прикрас для волосся.

7. Реставрація одягу (30год).

Основні етапи реставрації одягу. Реставрація за допомогою клаптиків тканин.

Практична робота. Реставрація одягу. Обробка виробів різноманітними засобами. Волого-теплова обробка виробу. Якість виробів.

8. Виконання виставкових робіт (15 год).

Виготовлення робіт на виставку дитячої творчості.

9. Екскурсії, виставки дитячих робіт (12 год).

Відвідування виставок народних умільців, картинної галереї. Екскурсії. Участь у проведенні виставок дитячих робіт.

10. Підсумкове заняття (3год).

Підведення підсумків роботи гуртка за рік.

Основний рівень, третій рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Дизайн в клаптиковій пластиці	12	3	9
3.	Квіти із текстильних матеріалів:	60	6	54
3.1	- техніки: тичинки, чашечки, стеблини;	20	2	18
3.2	- техніки: рюші, бантики, плісе;	20	2	18
3.3	- техніки: призбирання, і гофрування стрічок	20	2	18
4.	Прості проекти в клаптиковій пластиці: картини, віяло, подушки	48	3	45
5.	М'яка іграшка: ляльки, тварини з текстилю, хутра	24	4	20
6.	Виготовлення фенечок	30	3	27
7.	Реставрація одягу з елементами вишивки стрічками	15	3	12
8.	Виконання виставкових робіт	9	-	9
9.	Екскурсії, виставки	12	12	-
10.	Підсумкове заняття	3	3	-
	РАЗОМ	216	40	176

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год).

Ознайомлення з планом роботи гуртка. Правила техніки безпеки. Інструменти, матеріали, обладнання.

2. Дизайн в клаптиковій пластиці (12 год).

Композиційна побудова візерунків. Колірна гармонія. Характеристика застосованих матеріалів. Методика замальовки ескізів. Дизайн. Технології виконання.

Практична робота. Художнє конструювання виробу. Самостійна розробка ескізів.

3. Квіти із текстильних матеріалів (60 год).

3.1. Техніки: тичинки, чашечки, стеблини (20 год).

Загальні відомості про проектування. Моделювання і виготовлення лекал для квітів.

Практична робота. Виготовлення тичинок, чашечок, стеблин.

3.2. Техніки: рюші, бантики, плісе (20 год).

Підготовка деталей крою до обробки. Технологія виконання рюші, бантиків, плісе. Оздоблення плісе. Оздоблення виробів.

Практична робота. Виготовлення квітів – за допомогою рюшів. Виготовлення бантиків.

3.3. Техніки: призбирання, і гофрування стрічок (20 год).

Технологія виконання. Монтаж виробу. Прийоми роботи з стрічками.

Практична робота. Виконання квітів з гофрованих стрічок та смужок тканини.

4. Прості проекти в клаптиковій пластиці (48 год).

Поняття про виготовлення простих сувенірів із застосуванням шаблонів геометричних фігурок. Робота з креслярськими інструментами. Поняття про ескіз. Розробка сувенірів за власним задумом.

Практична робота. Виготовлення виробів побутово-ужиткового призначення: кухонних прихваток, настінних кишеньок, грілок на заварний чайник тощо.

5. М'яка іграшка (24 год).

М'яка іграшка, її призначення та властивості. Поняття про виготовлення м'яких іграшок ручними швами. Правила виконання ручних робіт. Шаблони, правила їх виготовлення. Правила роботи з викрійками.

Практична робота. Копіювання малюнка, виготовлення шаблонів. Виготовлення іграшок за зразками і власним задумом.

6. Виготовлення фенечок (30 год).

Історія виникнення фенечок в 50-х роках ХХ ст., їхнє символічне значення. Технологія виготовлення плоских фенечок. Технологія виготовлення об'ємних браслетів. Кольорова гама фенечок і браслетів. Аналіз виконаних робіт.

Практична робота. Виготовлення фенечок і браслетів за схемами й описами. Самостійна розробка візерунків.

7. Реставрація одягу з елементами вишивки стрічками (15 год).

Інструменти і приладдя для реставрації одягу. Послідовність виготовлення, розмітка на тканини, і техніка аплікаційних робіт. Латка як елемент творчого підходу до реставрації одягу. Технологія вишивки стрічками.

Практична робота. Реставрація одягу, з елементами вишивки стрічками.

8. Виконання виставкових робіт (9 год).

Виготовлення робіт на виставку дитячої творчості.

9. Екскурсії, виставки дитячих робіт (12 год).

Відвідування виставок народних умільців, картинної галереї. Екскурсії. Участь у проведенні виставок дитячих робіт.

10. Підсумкове заняття (3 год).

Підведення підсумків роботи гуртка за рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Учні мають знати:

- технологію виконання виробів технікою клаптикової пластики;
- види декоративних робіт із різних матеріалів, сувенірних робіт;
- види ниток, тканин, інструменти й приладдя для роботи з тканинами, нитками;
- послідовність виготовлення м'якої іграшки;
- розташування кольорів у колірному колі;
- правила безпечної праці із ножицями, колючими предметами.

Учні мають уміти:

- створювати композиції, букети, конструювати вироби із природних форм;
- конструювати й виготовляти іграшки із ниток та тканини;
- виконувати ручні шви, робити розмітку і розкроювання тканини;
- виготовляти м'які іграшки за викрійками і за власним задумом;
- працювати за схемами, самостійно створювати схеми й вироби за ними.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Алімос Анна Дивовижні вироби. Тканина. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля» Х.,2006.
2. Грузинцева О. Стильные штучки из ткани. М: «АСТ- Пресс Книга», 2006.
3. Гаврилова В.Ю. Вишивка лентами.- Х: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2007.
4. Даниэла Сенто Джинсовые фантазии. Шаг за шагом: Пер. с итальянского Ирины Ереминой,- Х: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2007.
5. Максимова М., Кузьмина М., Кузьмина Н. Мозаика лоскутных узоров. М.: «Эксмо», 2007.
6. Энн Кокс Возрождение традиций. Уроки мастерства. Вышивка шелковыми ленточками. М., «Кристина – новый век», 2006.

РЕЦЕНЗІЯ

на укладацьку навчальну програму гуртка «Клаптикова пластика» Станції юних техніків

Укладач: керівник гуртка Борзенкова Ірина Миколаївна

Укладацька навчальна програма гуртка «Клаптикова пластика» основного рівня навчання відповідає принципам науковості, систематичності і послідовності у засвоєнні програмного матеріалу.

Навчальна програма забезпечує:

- доступність і належну якість здобуття дітьми позашкільної освіти;
- достатність теоретичних пояснень та емпіричних даних у навчальному матеріалі, конкретність і доцільність уведення наукових понять, загальноприйнятої термінології та символік, розкриття наукових положень відповідно до досягнень сучасної науки;
- відповідність обсягу навчального матеріалу нормам навантаження й кількості навчальних годин;
- спрямованість навчального матеріалу на розвиток пізнавальних і творчих здібностей дітей.

Клаптикова пластика - різновид декоративно-ужиткового мистецтва. Під час занять у гуртку діти набувають навичок і вмінь виготовлення виробів з клаптиків різноманітних тканин, шкіри, хутра, джину.

Основною метою програми є – виховання особистості, найповніший розвиток її інтересів, нахилів, здібностей; підготовка учнівської молоді до професійного самовизначення і трудової діяльності. Під час опанування програмним матеріалом вихованці гуртка здобувають знання про різні техніки клаптикової пластики, їх виконання, ознайомлюються з необхідним інструментом, обладнанням, матеріалами, правилами безпечної праці та санітарно-гігієнічними вимогами, навчаються бережливості, у них пробуджується фантазія, виховується смак.

Навчаючись у гуртку за цією програмою, вихованці набувають такі знання та уміння:

- знання – призначення виробів з клаптикової пластики, видів технік, технології їх використання, організація робочого місця, вимоги до якості й оздоблення виробів, санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпечної праці під час виготовлення виробів з клаптикової пластики;
- уміння – виготовлення шаблонів; підготовка тканини до розкроювання; розкроювання та з'єднання клаптиків різноманітними засобами; виконання правил техніки безпеки під час ручних робіт; визначення якості готових виробів.

Програма гуртка розрахована на роботу з дітьми молодшого та середнього шкільного віку. Програма передбачає навчання дітей у групах основного рівня і розрахована на три роки навчання. Перший, другий і третій роки навчання – по 216 годин, відповідно 6 годин на тиждень (два заняття по 3 години, або три заняття по 2 години).

Контроль за засвоєнням гуртківцями даної програми здійснюється через поточні перевірки знань та умінь впродовж усього навчання і з урахуванням результатів участі в конкурсах і виставках різних рівнів.

Укладацька навчальна програма «Клаптикова пластика» може бути використана у роботі позашкільного навчального закладу.

Рецензент:

Заступник директора з НВР

Станції юних техніків

Бикова Лариса Іванівна